

ország békéjét s jó időre megmentené a kiegyezési alapot.

De a válság története mutatja, hogy minél később jön az engedmény, annál kevesebbet használ. Ha Szélltől nem kívánnak több ujonczot, talán még ma is miniszterelnök lenne. Tiszának már nem segített sem a kilenczes bizottság programjának megnyerése, sem Rákóczy hamvainak hazahozatala, sem a honvédség.

Ha idejében nem törődnek a nemzeti jogos kívánságok kielégítésével, így lesz itt is. Később már nem lesz elég sem az ezrednyelv, sem az elvi nyilatkozat, újabb választás esetén pedig — amit a megint erőltetett Wekerle kombinációval kötnek össze — megbukik a közjogi alap is.

A bihari kerület jelöltje.

A Rigó Ferencz váratlan halálával árvaságra jutott a bihari választókerület mandátuma. A választás, valószínűleg, augusztus hó közepén lesz, a kombinációk már megindultak. Olyan hírek terjedtek el, hogy talán a szabadelvűpárt is megkísértené a szerencsét, de az biztosra vehető, hogy a jövőben még inkább függetlenségi jelölt kerül a bihari kerületből a képviselőházba. Sokan szeretnék ebben a kerületben fellépni s már egész sereg önjelölt van. A kerület irányadó elemei azonban Szokoly Tamás nagyváradi pártelnököt óhajtják a kerület képviselőjéül s a polgárság is az ő nevét hangoztatja egyedül komoly jelölt gyanánt. A megyei függetlenségi párt július 30-án tartja meg jelölő gyűlését.

A politikai válság.

Uj tárgyalások.

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök új tárgyalásokat szándékozik kezdeni, illetőleg új alapot keres a kibontakozásra.

a szívem, hanem tehát ártatlansága felrázta keblemet s fölemelte a kis molnár-leányt e földi üdvösség tündöklő trónusához, s beleheltem a szellő zsongásába: Annuska szeretlek!

Nem volt nyugtam s nem volt maradásom. Naponként kijártam a város aljára s órákhoz-szat hallgattam a malom kerekének tompa csobogását. Lestem a nyomát is, vergődött a szívem. Egy-egy tekintete álomba ringatott s álmainak szeplőtelen, tiszta vágya támadt . . .

És felém is röpített, cseppentett méz-ajka nyujtott üdvösséget . . . Zsongott a tölgy, sutogott a szellő, s vadgalamb bugását visszhangozta az erdő, a mező . . .

Két tavasz is elmúlt, mikor pályám nagy városba szökött el onnan.

Ősz volt.

A mező leszáradt, virágok szirmai kavarta a szellő s vitte idegenbe. A tölgy hullatta ványadt lombjait a szél sivitva vergődött a szirtek falánál, a vadgalamb is új otthonra készült s zokogott a fészken . . . Készülődtem és . . . zokogtam én is . . .

Es multak az évek . . .

Sok tavasz meghozta suttogó lombjait, ugyananyi ősz meg mindig elsíratta . . .

Annuskáról hallottam, hogy tanítónő lett s majd meg jól ment férjhez, messze idegenbe . . . Én pedig beletemetkeztem a rideg munkába, lelke elfásult a káprázatos zürzavarba s robotra taszítam az évet, viaskodva az élet ezer bajával . . . Belefáradt a lelke a zürzavarba, zsiabbasztó borongás nehezült agyakra s fogyasztott a csillogó káprázat, sötét köröttem mindenütt, botorkálva kerestem az utat ki a természetbe.

Lementem a rózsavölgyi csodaszép fürdőbe. — A természet selymes, lágy ölében pihentem

Fejérváry ezentul a kártyákat úgy keveri, hogy kibontakozási kísérletet tegyen a koalíció nélkül is.

A koalícióval már alig tárgyalhat, mert tudja, hogy visszautasítják. Maga a koalíció pedig őt nem fogja keresni. Keres tehát népszerű államférfiut, aki nem tartozik a koalícióhoz és ennek a kezére akar adni minden jót csak azt nem, amit a nemzet kíván. Az ígért adótruházások, adóreformok, beruházások és konverziók legyenek az eszközök a nemzet egészének megvesztegetésére.

Kenyeret adni, hogy a pillanatnyilag jóllakott gyomor hallgattassa el az ést és a szívet.

Csak hogy kihagynak a számításból valamit.

Hiába írják ki az új választásokat; a többség ott marad, bármit is ígérjenek, a koalíció pártján, sőt mi több, egyenesen többség lesz a függetlenségi pártból.

Nem lehetetlen, hogy Fejérváry a tessék-lássék kedvéért Ischlből való hazajövele után ismét ajánlatot tesz a koalíciónak; de ez csak pro forma történik.

*

Mint érdekes verziót emlegetik azt is, hogy Fejérváry arra az esetre, ha a királyt nem tudná a békés megoldásnak általa ajánlott módja számára megnyerni, szeptemberben rekonstruálná kabinetjét és a házat ismét elnapolná. Ez különben a régi terv és csak annyi változat van benne, hogy Fejérváry esetleg kiszorítja azokat a minisztereket, akik ellenzik az erőszakoskodást és megerősíti kabinetjét olyképpen, hogy betölti azokat a tárczákat is, melyekre eddig nem volt vállalkozó.

Vörös László reformja.

Vörös László kereskedelmi miniszter úgy rendezkedik be a miniszteriumban, mintha nem is nem is átmeneti miniszter volna. Munkáját

az első éjjel, kint a jegenyék közt hasadt rám a hajnal. Lelkem világa is megújódva ébredt. Lestem a fölkelő napot . . . Megmozdult a természet, lassan bontogatta szárnyait. Balzsamos nyári hajnalnak pirja lebeget szemem előtt. Harmat-gyöngyök csüggtek a fűszálakon, kövér cseppekben gördültek alább. Madarak csicseregése szárnyalt a magasba, egy-egy imádság az ébredő hajnalban . . . Éledett a szívem, álmodozó édes zsiabbadás járta át testemet . . . az ébredő nap bíborában láttam egy arcot fürdeni . . . keletről virágillatos szellő lágyan csapkodta arcomat s érzem egy lehelletet . . . altatott a mámor, szemem lezárva bár, magam előtt láttalak ifjúságom hófehér tündére! . . . mint valaha, régen . . .

* * *

Lent ültem a nyitott ebédülőben.

Agyamban vibrált csapongó képzeletem bűbajos szelleme: Annuska! Valami benső nyugtalanság vett rajtam erőt s ideges tekintettel nézegettem szerte.

Fürdői vendégek helyezkedtek el köröttem. Egy bájos, egy ígész szép alak lebegett egy délczeg férfi karján . . . Hirtelen pillanatnyi szédülés fogott el, s minden vérem a szívembe tödült . . .

Mert, hisz ő volt, Annuska, életemnek szépséges szerelme, ifjúságom hófehér tündére.

* * *

Még aznap, vissztertem a nagy város önző zsivajába . . . És amíg kiszáradt könnyeimnek ágya, még a szívem legutoltolsót dobant: gyászoltam — magamat . . .

ott folytatja, ahol mint államtitkár, annak idején elhagyta.

A minisztertanácsban egyike azoknak, akik az erőszakot ellenzik, a saját minisztériumában azonban erősen dolgozik és igyekszik azon, hogy mindennap tegyen valamit, ami megszerzi számára a régebbi ellenfelek vagy ellenségek rokonszenvét is. Legujabban azon dolgozik, hogy a vasutas sztrájk alatt szerzett tapasztalatait értékesítse. Már a legközelebb jövőben messzemenő intézkedések várhatók a magyar királyi államvasutaknál, melyeknek végső vezetését a miniszter önmagának tartotta fenn. Lesznek gyakorlati ujitások és tömeges előléptetések.

György Endre a helyzetről.

György Endrét afelől kérdezte meg egy újságíró, hogy mi igaz a kabinetben beállott nézeteltérésekről?

— Ezekről nem nyilatkozhatom! — mondta a miniszter. A kormány azzal indult el a törvényhatóságok ellen, hogy a törvények keretét nem lépi át, de ha az utcán pofonúti az embert valaki, nem áll jól magáért . . . Különben is a tisztviselők feltűggesztésére akkor kerülhet a sor, ha valamely konkrét esetből kifolyólag fölmerül annak szükségessége.

A miniszter különben a legerősebben kételkedik abban, hogy a főváros közgyűlése fenntartja határozatát és kijelentette, hogy a kormány élete csak a törvényes határidőig tart ha ezt elérte: megszűnik.

A pénzügyi szempont.

Az Egyetértés az ország legelső pénzügyi szaktekintélyével folytatott beszélgetést közöli, melyben november elsejét mondja a kormány kritikus napjának, mikor az államadóságok kamattartozásából 120 millió válik esedékessé s erre egy fillére fedezet sem lesz. Fejérváry a múlt héten — állítólag — csak azért utazott Ischlbe, hogy erről a királynak jelentést tegyen. Az interjú azzal végződik, hogy a király mégis engedni fog s már rég beleegyezett volna a magyar vezényszóba is, ha meggyőznék arról, hogy az új kiegyezés nem átmenet a perszonális unióba.

Lányi miniszter Andrássy cikkéről.

A Pester Lloyd munkatársa beszélgetett Lányi igazságügyminiszterrel Andrássy cikkéről. A miniszter kijelentette, hogy sohasem tagadta a sikeres kormányzás alapja, hogy kormány többségre támaszkodhassék. De állítja, hogy a kabinet kinevezése korlátlan joga a koronának; ha a kormányt a képviselőház lezavazza, megvonhatja tőle kormányzás feltételeit, de törvényes kormány marad. Koncedálja ha többség nélküli kormány sokáig állásában marad, megrontja a közgondolkodást, de ha ilyen kormány határozott kijelentéssel marad állásában, hogy a többség és korona közti meg egyezést létrehozza, ezzel hazafias cselekedetet végez. De ismétli, hogy a kormány parlamentáris többségre támaszkodik, úgy sem nem alterálja annak törvényes voltát. Többség és kormány közti viszony nem jogosítja fel az alantatos hatóságokat a kormány rendeletének visszautasítására.

Pestvármegye határozata.

Egyik esti lap tudósítója ma délelőtt fél 12 órakor felkereste Beniczky Lajos alispánt, hogy kitudja tőle, milyen álláspontot foglal el a kormány megsemmisítő rendeletével szemben. Az alispán válaszában kijelentette, hogy egyelőre nem foglalhat el semmiféle állást mert a megsemmisítő rendelet még nem érkezett meg. Az alispán csak az újságokból tudja, hogy a

kormány szándékozik megsemmisítő rendeletet küldeni, de nem tudja, hogy az expedíció vagy a kormány megváltozott szándékán mulik-e, hogy a rendelet még nem jött le a vármegyéhez. Véleménye csak akkor lehet, ha a rendelet szövegét ismeri.

Könnyek szigete (Sachalin).

Írta: Enderling Pál. Fordította: Simonyi Sándor.

Egy pompás sakkhuzással az orosz diplomácia 1856. január 26-án olyan ajánlatot tett az akkor még erőtlén Japánnak, melyet az kénytelen lévén elfogadni; Sachalin szigetén (Sachalin a kínai »Sachalin«-ből fekete szikla) egyszerre ketten lettek urrá, anélkül, hogy birtokaik határát meghúzták volna. Végül 1875-ben, egy újabb egyezmény alapján egészen rátette Oroszország a kezét a szigetre és a japánok kárpótlásul az értéktelen Kurili szigeteket kapták, melyet különben régóta magukénak vallottak.

Sachalin szigete körülbelül akkora, mint Irország, földje nincs megművelve, az utazást szinte lehetetlenné teszi a vidék vadsága, a szeszélyes, össze-vissza szakadozott sziklás hegységek, melyek haránt és hosszanti völgyeiben még szeptemberben is borzasztó hóviharak tombolnak. A szigetet körülövező tenger ködös és viharos, amihez még a tengerfenékből minduntalan fölbukkanó sziklák járulnak úgy, hogy szinte lehetetlenné teszik a hajózást.

A lakosság a mongol fajhoz tartozó giljak, tunguz és apró törzsekből áll, akik vad állapotban, szegényes nyomorúságban tengődnek.

Mi csábította Oroszországot erre a szomoruan szegény külsejű szigetre? Szénbányákat fedeztek fel. Aranyat is találtak állítólag, továbbá petroléumot, márványt, rezet, ezüstöt és vasat. Virul a szigeten a gazdagon fizető halászat; a halak oly nagy tömegben jelennek meg, hogy egyszerűen a kézzel fogdossák ki őket. És Oroszország itt sietve gyarmatosítani kezdett. Gyarmatosítani, már amennyire egy olyan ország gyarmatosítani képes, amelyben magában is a legsötétebb barbárságot a kultúrának csak egy igen vékony máza borítja. Roppant sokat költöttek kikötő erődök, kormányzósági paloták és — börtönök építésére.

Amennyiben önkéntes kivándorlók nem jöttek, de küldtek fegyenczeket; 1883-tól kezdve asszonyokat is, kikre itt leirhatatlan szenvedések vártak.

A benszülötteket tömegesen »hajtották« be az egyedül üdvözítő görög-ortodox templomokba.

A fegyenczek élete még ma is a legsúlyosabb testi és lelki szenvedések láncolata. Talán nincs a földkerekségén hely, ahol annyi könny omlott volna, ahol a nyers erőszakoság a legmegbotránkoztatóbb aljasságok nyiltabbán és korlátlanabban üzettek volna, ahol embertömegek oly ostobán és önkényesen letiportak volnának, mint itt.

A könnyek szigete . . .

A fegyenczek csak kényszerítve végzik a nekik semmi jövedelmet sem hozó munkát. Csak annyit dolgoznak, amennyit a korbácsi miatt éppen kénytelenek. Minden felügyelőnek joga van őket verni. Szinte egy nagy seb az egész testök; bármelyik börtönőr nyomorékká verheti őket. Újabb időben egy kissé elővigyázatosabbak a következmények eltusolásában. A büntetések azonban ma is ugyanazok, mint régen, mert hisz a felügyelőség hatalmi köre és műveltségi foka megmaradt a régi.

Levelek előbb az igazgatók kezén mennek keresztül. Az élelmezés gyalázatosan rossz, mert az erre szánt pénz a hivatalnokok zsebében marad.

Ha valamelyik fegyenczre rábizonyul, hogy megakart szökni, azt vasra verik és a láncokat még munka közben is magukkal kell cipelniük, úgy, hogy csontig dörzsöli le a husukat — a kézre és lábra kovácsolt vas-karika.

Nagy ünnepeken egy szomorú fény sugar

világítja meg a rabok szomorú életét — pálinkát szabad inniok. Az orgiában, a mely ilyenkor keletkezik, megfedkednek ezek a félig elállatiasodott emberek életük egész nyomorúságáról.

Hogyha leülték idejüket, hogyha »posztlentzy«-vé lettek, baltát és szerszámokat adnak nekik, többnyire kölcsön, kijelölnek számukra a sziget belsejében egy helyet, melyet aztán művelniök kell. Az ilyen azután nem bírván megkeresni élelmét, az éhségtől kényszerítve, valami büntetést követ el és megint visszakerül a börtönbe. Azok a félig megkezdett telepek, melyek ily módon lakatlanokká váltak, pusztulásnak indulnak és igen szomorú képet adnak a vidéknek.

Igy gyarmatosít Oroszország.

Az ide deportált asszonyok sorsa egész a legújabb időkig borzalmas volt. Védelem nélküli zsákmányai voltak a brutális hivatalnokoknak.

Anélkül, hogy megkérdeztettek volna, lakótársnőik adattak a fegyenczekhez és a felügyelők önkényétől függött, hogy mikor kellett lakótársat változtatniok. Papiroson ma már ez másképp van: csak beleegyezéssel lehet őket lakótársul adni valamelyik fegyenczhez és már korbácsolni sem szabad őket. Hogy ezt az ellenőrizetlen rendeletet mennyire teljesítik, képzelhetjük.

Igy teremt a nyers uralom vad erkölcsöket.

Most, hogy Nippon magas kulturájú fiai a szigetet visszafoglalták, ha ezeket a leigázottakat felszabadítják, bátran föllelegezhet az emberiség: a világ egy szégyenfoltja kitörülte.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: **hogy úgy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Személyi hir.** Dr Fráter Imre, a biharmegyei kórház igazgató-főorvosa, több heti tartózkodásra St.-Moricz-ba (Svájc) utazott.

* **Szent Anna napja.** Ma, szerdán van Szent Anna napja. A nagyvárad Orsolya-zárda templomában ünnepélyes istentisztelet lesz ma délelőtt fél tíz órakor, mivel a templom főoltára Szent Anna tiszteletére van szentelve. A szent mise előtt prédikáció lesz.

* **Egy szabadgondolkodó csődje.** Aki »szabadgondolkodó« léte a gondolkodásban annyira korlátolt, hogy egy excentrikus embernek a kívánságából a feltámadás dogmájának a csődjére következtet, avval nem lehet vitát kezdeni. Amit a multkor irtunk, azt nem az ő kedvéért irtuk, hanem a közönség iránt való tekintetből. Tegnapi kirohanására csupán egy megjegyzésünk van. Nem csudáljuk, hogy a Szabadságnak (s. b.) jegyü czikkirója a feltámadásnál is üzletre gondol: ő nála üzlet, gseft minden, az elv is, az irás is. Csak ebből magyarázható meg az a körülmény, hogy nem régebben (s. b.) a Tiszántulhoz ajánlkozott munkatársnak. Végeztünk.

* **Aszfaltozás géppel.** Megkezdődött a nagy munka a Bémer-téren; egész sereg ember foglalkozik gyalogjárók ágyazásával, előkészítésével, hogy megkezdhessék az aszfaltozást. A magyar aszfalt részvénytársaság a nagy munkát nem a régi rendszerrel fogja eszközölni s nem állítják fel a szokásos üstöket, hogy elárasztják az egész környéket a fojtó, büzös füsttel, hanem a legújabb rendszerű főző és keverő géppel készítik elő az aszfaltot. A gép 25 üstöt pótol s alig ad füstöt, mert benzint használ a

munkához. Pár nap múlva a beton alappal és a szegélyek lerakásával a Bémer-téren elkészülnek s akkor megkezdik az aszfaltozást. Később mikor a kocsiut aszfaltozására kerül a sor, pár napig el lesz zárva a Szent László-híd a kocsi közlekedéstől s az egész kocsiforgalmat a Baros hidra irányítják.

* **Brankovics pátriárka lemondása.**

Brankovics szerb pátriárka, mint a fővárosból írják, a legközelebbi szerb kongresszus elé terjeszti lemondását. A szerb radikálisok jelöltje a pátriárkaságra Zmejanovics verseczi püspök.

* **A vasutasok községi választó joga.**

Az államvasuti alkalmazottak a legújabb törvényes intézkedés folytán állami adók után községi (városi) adót nem fizetnek, éppen úgy, mint a többi állami alkalmazottak. Ennek azután az a következménye, hogy az államvasuti alkalmazottakat kizárják a községi választói jog gyakorlásából. A közigazgatási bizottság ezt most elvi jelentőségű határozattal szentesítette, amelyben kimondotta, hogy az az államvasuti alkalmazott, aki fizetése után járó állami kereseti adón kívül más adót a községben nem fizet, községi választói jogot nem gyakorolhat, tehát a községi választók névjegyzékébe föl nem vehető.

* **Anarchista Békéscsabán.** A békéscsabai vasuti állomáson letartóztattak egy *Weils-Ferrensohn* Péter nevű kopenhágai illetőségű anarchistát, akiről azt hiszik, hogy része van az *Alfonz* király ellen Párizsban elkövetett merényletben. Bekísérték a rendőrségre, ahol egész délelőtt vallatták. Kihallgatásakor elmondotta, hogy pja matróz volt, aki már tíz éve meghalt, anyját pedig egyáltalában nem ismerte. Mikor a főszolgabíró a tejére tetovált szívre mutatott, azt hajtogatta, hogy nem is tudja, mit jelent és hogy az anarchista szót is ugyszólván most hallja először. Semmiféle külföldi titkos társaságnak nem tagja. Hogy mit keres Magyarországon, arra nézve semmitől felvilágosítással sem szolgált. A főszolgabíró még azt is kitudta venni belőle, hogy hat hónapig már ült egy alkalommal és bár itt figyelmeztette, hogy ha személyéről teljes felvilágosítást nem ad, még több ideig is fogva tartják, semmi közelebbit magáról meg nem vallott. A kihallgatás alatt folyékony német nyelven beszélt.

* **A szegedi tűzoltó kongresszus.** A szegedi tűzoltók zászlaját augusztusban, az országos kongresszusi ünnepélyek keretében szentelik föl. A zászló szövete lángvörös színű, damaszt selyem, valódi arany quirlan himzéssel, a négy sarkában magyar stíliú diszítéssel. A zászló egyik oldalán a tűzoltók védszentjének, Szent Flóriánnak képe, a másik oldalán Magyarország Pátronájának, Szűz Máriának képe látható, a magyar koronával, igazán művészi kivitelben. Az országos ünnepségen a nagyvárad tűzoltók képviselőiben *Mesey* Mihály főparancsnok és több tűzoltó vesz részt.

* **A voltai csata évfordulója.** A Nagyváradon állomásozó 7 es huszároknak ünnepük lesz holnap, a voltai csata évfordulóján. Ezen csatában a 7-ik huszárezred fényesen megállta a helyét, kitüntette magát s becsületet szerzett a magyar katonai hírnévnek. Ennek a napnak és a győzelemnek emlékére ma, július 26-án reggel 8 órakor a Szent László templomban *Guta* Márton katonai lelkész szent misét és ünnepi beszédet tart. A misén jelen lesz a 7-ik ezred összes Nagyváradon állomásozó csapata s azonfelül az összes nagyvárad tisztek. A legénységnek egész napon pihenőjük lesz.

* **Eljegyzés.** *Ettel* Jenő, a 37. gy. ezred kiváló főhadnagya vasárnap tartotta eljegyzését városunk egyik előkelő urhölgyével, *Giraud* Vilma kisasszonnyal.

* **A gyanus gombafélék megvizsgálása.** A belügyminiszter legutóbbi körrendeletet adott ki, amelyben utal arra, hogy a vizsgálat alá kerülő táp- és élelmiszerek, fűszerek stb. közt különösen a gombafélék igényelnek szakképzettséget. Ezért szükségesnek találta hogy az egészségrendőri hatóságok részéről gyanusnak jelzett gombaféléket egy e tekintetben különösen képzett szakértő vizsgálja meg. E vizsgálatok végzésére dr. Mágócsy-Dietz Sándor, a budapesti egyetem növénytan tanszékének tanára vállalkozott. A miniszter felhívja tehát a közigazgatási hatóságokat, hogy minden oly esetben, amikor az egészségrendőri ügyekben eljáró hatósági közegek gyanus gombafélék szakértői megvizsgálását javasolják, a vizsgálendő gombák, vagy gombamaradványok a budapesti Kir. Magyar Tudományegyetem Növénytan Intézetéhez, dr. Mágócsy Dietz Sándor egyetemi tanár címére küldessenek. Ezzel a rendelettel egyidejűleg a miniszter hatályon kívül helyezte azt a régebbi miniszteri rendeletet, a mely az élvezeti szerekben szükséges górcsói vizsgálatok végzésével dr. Pavlicsek Sándor tanárt bízta meg.

* **Ha nincs más, mit félretenni.** A királyi törvényszéken félrevágott kalappal, vigan fűtyörészre lépdel lefelé az egyik hivatalnok. A mint a földszintre ér, találkozik egyik főlebbvalójával.

— Ejha, Gábor, de jó kedve van, hogy még a kalapját is félretette, — szölt a főlebbvaló.

— Nagyságos uram, — szól Gábor — tizenöt esztendeje járom ezeket a lépcsőket s nem tudtam annyira menni, hogy valamiképp félre tegyek. Most hát keservezben legalább a kalapomat teszem félre.

* **Villámosapás egy táviróhivatalba.** Bajáról jelentik, hogy ott tegnap éjjel vihar volt. A város bérházában levő postahivatal táviródróthálózatába belecsapott a villám és az épület egész tetejét lángba borította. A házban bérlakások is vannak, melyeknek lakóit nagy félelem fogta el. Egy tűzoltó mentés közben lezuhant és veszedelmesen megsebesült. A levélhordók szobája is elégett.

* **Letört virág.** Részvételt vettük a következő gyászjelentésről:

Bázár Győző és neje született Glüch Mária szülők és Elemér, Irén, Margit testvérek, úgy maguk, mint számos rokonság, valamint a kedves kis barátnők nevében is mélyen lesújtott fájdalommal tudatjuk, hogy szívünk kertjének legszerényebb, legkedvesebb virágát Bázár Izabellát. életének 16-ik évében, az egyházi szentségek ájtatos felvétele s hosszas, kínos szenvedés után folyó évi július hó 25-én letörte a kéllehetlen halál. Virág volt ő, az ifjuság legkedvesebb ártatlan virága, ki szívünket s lelkünket, kedves jószágával boldogította életében, s borította örök gyászba halálával. A megboldogult földi maradványai f. hó 27-én d. e. 9 és fél órakor a pecze-szöllősi róm. kath. templomban tartandó gyászmise végeztével a nvárad-olaszi-i családi sírkertben fognak örök nyugalomra tétetni. Mely végtiszességtételre ismerősei, barátnői tisztelettel meghívattak. Áldott legyen emléked s szelid lelkednek öröklete, szívünk lelkünk kedves kis virága. Pecze-Szöllős, 1905. július 25. Isten veled!

* **Munkások katasztrófája.** Resiczabánnyáról jelentik: A közelfekdő Vaskő-Paulus nevű vaséreaknájában Bonlesen Péter, Pujó Mihály és Grindonn Antal a tárna kiácsolásával foglalkoztak. A munkájuk közben a felső földréteg megcsuszamlott, rájuk omlott és kettőjüket eltemette. Bouleseat holtan húzták ki, Grindonn megsebesült.

x **Dóra-crém** a legjobb pattanások szeplő, sömör és napégetés ellen *ára 1 kor;* *Dóra-szappan 70 fillér,* készíti „Kigyógyószertár” Nagyvárad, Bémer-tér Telefon: 431. szám.

Pannonia étterem és téli kert.

Első minőségű **Dreher-féle KORONA-SÖR,** termelőktől beszerzett **kitünő BOBOK;** továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**

Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x **Sok pénzt takarít,** ha mindennemű vásznat, ágyneműt, paplant, takarót, női és férfi fehéreneműt közvetlenül gyárakból rendel. *Kereskedelmi iroda Budapest, Kerepesi-ut 65. I. em.*

x Az **Amerikai Áruházat** ajánljuk, mint a legdivatosabb cikkek beszerzési forrását, annyival is inkább mivel olcsó árak tekintetében a versenyt egy üzlet sem veheti fel vele.

x **Lloyd orfeum!** Nagy és előkelő közönség nézte és élvezte végig a tegnapi előadást mely *Bodrogi József* kedvencz komikusunk jutalmára lett rendezve, mondanunk sem kell, hogy *Bodrogi* remek dolgokat produkált egész este derült jó kedvben tartotta a nagyszámú közönséget, segítségére voltak természetesen az összes szerződött tagok. Ma teljesen új műsor és új bohózat, a n. é. közönség szíves pártfogását kéri tisztelettel az igazgatóság.

IRODALOM.

Nyári vers.

Látja édes Giza kérem,
Ez csak egyszer a nyár.
Korzon vagy a sétáterem,
Nyaralni óh mi kár.

A nap tüze szinte éget,
Ég a lég is vele
S beragyog egy mindenséget,
Mint a maga szeme.

És haragszik a napsugár
Rezeg minden szála,
Maga haját irigyl már
Mert tündöklőbb nála.

Az éjszakák is melegek
A nappalhoz híven,
Ábrándozhat is eleget
Maga édes szívem.

Nagy melegség is van mostan
El kell vele telnem;
De e nyárnál forróbb is van:
S ez az én szerelmem.

Molnár Károly.

MULATSÁG.

Kereskedő ifjak 100-as bárendező bizottságának összes tagjait felkérjük, hogy a ma este pont 9 órakor (a zöldfa kávéház e célra fenntartott külön termében) tartandó értekezleten a napirend fontosságára való tekintettel pontosan megjelenni sziveskedjenek. A kereskedő ifjak 100-as bárendező bizottságának nevében az intéző bizottság.

Igazságszolgáltatás.

Börtönügyi kongresszus Budapest. A nemzetközi börtönügyi kongresszus a királyi védnöksége alatt a jövő hónapban Budapestben ülésezik. A kongresszus előkészítő bizottsága már a múlt évben felhívást intézett a szakemberekhez, hogy a napirendre tűzött kérdésekhez szakvéleményt adjanak. Ezek tömegesen érkeztek be és legnagyobb részük

már meg is jelent francia nyelven. Valamennyi kulturállam-kormány a külügyminisztérium útján hivatalos meghívót kapott a kongresszusra. Részvételét eddig bejelentette: Ausztria, Angolország, Franciaország, Olaszország, Svájc, Norvégia, Hollandia, Románia, Szerbia, Görögország, Dánia és Szászország. A kormány a kongresszus tiszteletére két díszebédet ad, a főváros pedig duna-ünnepelet rendez a partok nagyarányú kivilágításával. A kongresszus különvonaton kirándulást rendez Kassára az új javítóintézet megtekintésére. Az utazást Aszódon megszakítják, hogy az ottani javítóintézetet megtekintsék. Kassán az intézetben az igazságügyminiszter dejeunert ad, Kassa város pedig díszebédet rendez.

A halálbüntetések statisztikája. A büntetőtörvénykönyv életbeléptetése a halálbüntetési statisztika a következő képet mutatja: 1880. óta, tehát huszonöt év alatt a halálraítéltek összes száma 108; kivégeztek 39-et, végrehajtás előtt meghalt 3, kegyelmet nyert 61. A halálraítélteknek tehát közel kétharmada kegyelmet nyert. Az adatok szerint a halálbüntetés tekintetében legkedvezőtlenebbek voltak az 1884. és 1885. évek. Az ítéltek száma e két évben összesen harminczra, a kivégezéseké tizenkettőre rug. Legkedvezőbbek az 1886—1889-ik évek, amennyiben e négy évben összesen négy kivégzés volt; 1890-ben a szám ismét fölmegegyre, 1891-ben és 1892-ben leszáll egyre s 1893-ban előfordul az, ami a Btk. életbelépte óta addig példátlan volt, hogy a Kuria csak egy esetben mondotta ki a halálbüntetést, kivégzés pedig egy sem volt. Az illetőnek kivégzése ugyanis 1894-ben történt. Az 1895—1899. években a Kuria halálos ítéletet nem hozott. Az 1900. év óta a gyakorlat ismét az ellenkező irányzatba ment át. Míg az előző öt év alatt a Kuria az alsófokon megállapított halálbüntetést minden esetben átváltoztatta szabadságvesztés büntetéssé, addig ujabban az esküdtbírók által kiszabott halálbüntetést a Kuria rendszerint meghagyja s megalégszik azzal, hogy kegyelmet ajánl. Ily módon a halálbüntetés mérlegelésének kérdését a bírói utról eltereli és átengedi a közigazgatás változó esélyeinek.

TÁVIRATOK.

A belügyminiszter Pestvármegyéhez.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) Már lapunk tegnapi számában megemlékeztünk, hogy *Kristóffy* József belügyminiszter megküldötte Pestvármegyének az ismeretes megsemmisítő kormányrendeletet.

Kristóffy ebben a leiratában — melyet a honvédelmi és a pénzügyminiszterrel egyetértőleg készített — azt mondja, hogy azért semmisíti meg a törvényhatóság határozatát, mert az — szerinte — törvénytelen alapon áll, amennyiben a vármegyének nincs jogában az önkéntesen befizetett adókat visszatartani és a katonai behívókat nem kézbesíteni.

Beniczky Lajos alispán egy ujságíró előtt kijelentette, hogy a belügyminiszter leiratát az augusztus 10-ikei közgyűlés elé fogja terjeszteni s addig a megye tisztviselői a törvényhatóság hozott határozatához fogják magukat alkalmazni s a belügyminiszter leiratát csak az esetben respektálják, ha a közgyűlés erre nekik utasítást fog adni.

Politikai hírek.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) A Neue Freie Presse ma esti számában

azt írja, hogy a budapesti lapoknak az a híre, hogy a Fejérváry kormány tárgyalásokat fog kezdeni a koalícióval, annyiban felel meg a valóságnak, hogy a kormány nem is hagyta félbe a már megkezdett tárgyalásokat az ellenzékkel.

A bécsi félhivatalos ujság szerint az ellenzék azóta folyton összeköttetésben áll a kormánnyal, mióta Fejérváry megkezdte a koalíció vezéreivel a kibontakozási tárgyalásokat.

A Fejérváry-kormány bécsi szócsövének ez a híre nagy megdöbbenést keltett az ellenzéki képviselők között. A koalíció tagjai azt hiszik, hogy a darabant kormány azért íratta ezt a szenzációs politikai hírt, hogy megingassa a népnek az ellenzékbe vetett bizalmát.

Egy előkelő ellenzéki vezérpolitikus a Presse hírére kijelentette, hogy az a legrosszakaraturabb légből kapott koholmány.

Fejérváry nyaralása.

Báró Fejérváry Géza miniszterelnök mint a »M. N.« a kormány félhivatalos lapja írja, — végre rászánta magát, hogy egészségének helyreállítása céljából több hétre üdülni menjen. A miniszterelnök Karlsbadba megy nyaralni, hol azonban legfeljebb csak két hetet fog tölteni.

Szatmármegye a kormány ellen.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) Szatmármegye alispánjához ma Károlyi István gróf levelet intézett, melyben arra kéri a megye vezetőjét, hogy augusztus első napjaira rendkívüli közgyűlést hívjon egybe.

A vármegye rendkívüli közgyűlésének az lesz az egyedüli tárgya, hogy a törvényhatóság ellentállást fejtson ki a darabant kormánnyal szemben. Gróf Károlyi István azt az indítványt fogja a közgyűlés eléterjeszteni, hogy mondja ki a törvényhatóság, hogy az ex-lex miatt az önkéntesen befizetett adókat sem fogják beszolgáltatni az államnak s a behívókat sem kézbesítik; egyszóval minden összeköttetést megszakítanak a törvénytelen miniszteriummal.

Ha a törvényhatóság e hozandó határozatát a kormány megsemmisítené, úgy a vármegye nem fogja tudomásul venni a megsemmisítő kormányrendeletet.

Gróf Károlyi indítványa valószínűleg egyhangulag el lesz fogadva a törvényhatóság közgyűlésén, mert Szatmármegyében a közhangulat teljesen a kormány ellen van.

Az orosz katonák pánczelt kapnak.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) A Le Figaro írja, hogy több brit városban golyófogó pánczelt készítenek az orosz hadsereg számára.

A pánczél kipróbálásakor teljesen megfelelt feladatának, amennyiben a legerősebb fegyverből kilőtt golyó sem tudott rajta keresztül hatolni.

A csár a zseniális találmányból százezer darabot rendelt egyelőre a mandzsuriában küzdő orosz katonaság részére.

A pánczélok már legközelebb megföggják kapni a katonák. Az orosz katonai vezetőség azt hiszi, hogy a golyófogó új alkalmazásával győzedelmeskedhetnek az orosz katonák a japánok felett.

Kivándorlás Amerikába.

Budapest, július 15. (Saját tud. táv.) New-Yorkból jelentik, hogy a múlt héten 1956 kivándorló érkezett oda Magyarországból.

Az amerikai jelentés szerint a nyár folyamán ezen héten szállott ki a leghevesebb magyar kivándorló az újvilágba.

Elképzelhetjük, hogy mily nagy számban vándorolnak hazánkából, ha igazat adunk a new-yorki jelentésnek, mely e horribilis számot a kivándorlás minimumának mondja.

A kivándorlók közül a legtöbb 652 horvát nemzetiségű volt.

Uj vasutigazgatók.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) A hivatalos lap holnapi száma közli, hogy Notányi Zsigmondot és Fáy B. Kálmánt a máv. igazgatóivá nevezték ki.

Lázadás az orosz hadseregben.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) Az orosz hadseregben mindjobban terjed a forradalom. A legutóbbi katonalázadás Oroszországban Kronstadtban tört ki. Mint onnan jelentik, ma a helyőrség összes katonasága a kozáksággal együtt csatlakozott a polgári forradalmárokhöz.

A katonai lázadás elnyomására Pétervárról több ezer kozákot szállítottak Kronstadtba, ahol a forradalom már teljesen kitört.

A csár és Vilmos császár.

Pétervár, július 25. Az általános figyelem a császártalálkozás felé fordul és nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a csár kíséretében van a liberális érzelmű Lvalópoik-Mirtky herceg is aki új befolyásra tett szert. A császári találkozást Pétervárott határkönek tekintik Oroszország történetében és számítnak rá, hogy a német császár tanácsának a cszárra erős hatása lesz és elhatározó befolyást fog gyakorolni az orosz nép további fejlődésére. A német császárnak pedig ezuttal alkalma nyílik, hogy egy szegény nép rokonszenvét megszerezze.

Budapest, július 25. Beavatott körökben azt hiszik, hogy a német császár és orosz csár találkozásán nemcsak békekötésről volt szó. A találkozásban kezdetét látják a német-orosz-fra czia szövetség eszméje megvalósításának.

Budapest, július 25. A Novoje Vrenja írja: Magától értetődik, hogy a két uralkodót első sorban a kelet-ázsiai kérdés foglalkoztatta, de szó volt ott Európáról is, úgy, hogy a találkozást a német-francia-orosz szövetség kezdetének tekinthetjük s jelentékeny szerepet fog játszani a legközelebbi béketárgyalásoknál.

Budapest, július 25. Londonból jelentik, hogy a sajtó még nem kapott a kormánytól utasítást, hogy milyen állás-

pontot foglaljon el a császártalálkozást illetőleg. Csak Standard és Times irnak róla. Vilmos császár ellen tesz keserű megjegyzéseket. Egész dolgot komédiának mondja, hogy a világ beszéljen róla, hogy Párisban és Londonban boszuságot szerezzen.

Budapest, július 25. Császárok találkozása este 11 óra után kezdődött Hohenzollen jachton s negyedfél óráig tartott.

Budapest, július 25. Journalnak jelentik Pétervárról; Mindenki kíváncsian várja, mit fog most tenni a csár. Vitte Párisban kapta meg a találkozás híreit, Pétervárra táviratozott, hogy igaz-e? De nem kapott választ Lansdorff gróftól.

Béketárgyalások előtt.

Budapest, július 25. A béketárgyaláson mindenekelőtt fegyver-szünetről lesz szó. Japán csak úgy hajlandó a fegyver-szünetbe beleegyezni, ha hosszabb időre szól.

A svéd-norvég viszály.

Stockholm, július 25. Az unió-bizottság tegnap tárgyalta a király kívánságát, hogy a svéd kormány folytasson tárgyalásokat a norvég kormánnyal. A bizottság a királynak ezt a javaslatát nem fogadta el, hanem azt ajánlja a királynak, hogy a tárgyalásokat ne a kormányra, hanem az országgyűlésre bizza.

A kínai hadsereg fegyverei.

Frankfurt, július 25. A »Frankfurter Zig« jelenti Tiencsinből Egy július 21-én megjelent császári rendelet beszűnteti az ijjuszást és az elavult fegyverek, ugyszintén a régi egyenruhák használatát. Az összes csapatokat moderu módra fegyverzik és szerelik fel. Az ujitás japán kezdményezésre történik.

A szerb választások.

Belgrád, július 25. (Szerb hivatalos forrásból.) A választások végredménye a következő: Megválasztottak 18 kormánypártit (független radikális), 50 mérsékelt radikalist, 14 nacionalistát és 1 parasztpártit jövő vasárnap lesz 11 pótválasztás. Az új skupstina augusztus 7-én nyílik meg. A mérsékelt radikálisok 25 a liberálisok 3 mandátumot veszítenek. A választások során rendzavarás nem történt.

Az orosz forradalom.

Varsó, július 25. Moszkvában és környéken tegnap rendőrök ellen több merényletet intéztek. Moszkvában egy rendőrt késszurásokkal megöltek. Nostieben és Kalisban egy egy rendőr ellen, Homeviceben pedig egy detektiv ellen gyilkosságot kíséreltek meg.

A török rendőrfőnök állása megingott.

Budapest, július 25. (Saját tud. táv.) Félín basa rendőrfőnök állása megrendült, mert nem tudta megakadályozni a merényletet. A merénylő a bombát a szultánra akarta hajtani, de a mellette álló ember megakadályozta, erre a bomba földre esett s így idő előtt robbant föl.

Az angol kormányválság.

London, július 25. Az alsóházban tegnap a kormánypártiak sürgős felszólításra nagy számban jelentek meg. A vita során Balfour

az ellenzéki szónokok heves támadásaira azt felelte, hogy ezek miközben őt támadták nem kísérelték meg azoknak az alkotmányos ellenvetéseknek megczafolását, melyeket ő hozott fel a kormány megtartásának támogatására. Figyelemreméltó körülmény az, hogy Balfour beszédében nem czélt arra, hogy lehetséges, hogy a házat őszszel feloszlatják. A szabadelvűek és nacionalisták eltökélték, hogy a kormány intézkedéseivel szemben a legmesszebbmenő ellentállást fejtik ki és nem lehetséges, hogy az ülészak tovább húzódjék.

NYILTTÉR.

GYÖNGYI IZSÓ hangversenye a Püspök-fürdőben.

Gyöngyi Izsó, a Király-színház tagja vasárnap, folyó hó 30-án humoros-estélyt tart a Püspök-fürdő gyógytermében. A hangversenyen fellép *Csorna Terus* k. a. is, ki egyike a vidék legbájosabb és legtemperamentumosabb soubrettjeinek, továbbá *Várady Aladár* zongoraművész.

A hangverseny este 8 órakor lesz és éjjel különvonat áll a közönség rendelkezésére. A hangversenyre szóló belépti-jegyek (a két korona) Kiss Dávid és Társánál, továbbá a fürdő pénztáránál kaphatók.

1252

REGÉNYCSARNOK.

Mikor a mama olyan gondos.

— BESZÉLY. —

JEANTÓL.

1.

I.

Vén dörmögő ember biz az. Nem csoda fél életét a katonaságnál, másik felét pedig, mint urasági szolga élte át. Öreg ember már szegény Mihály; meg van görnyedve. A katonas lépés helyett csak tipegve jár egyik fauteiultól a másikig, miközben töröl s rendezi a szobát.

Most se tetszik valami az öregnek, mert közbe-közbe mindig dörmög egyet. — Ugyan miről beszélhet? Fontos lehet nagyon, mert az öreg valóban szónokol.

Rendesen pedig akkor szokott ilyet csinálni, ha belefáradva a munkába, egyik hóna alá a törölő kendőt csapja, másik kezébe pedig a poroló pálcát fogja s vág hozzá oly komoly képet, mint a minőt akkor látott, midőn az Istenben boldogult őrnagy, Prónay József harczra buzdítá a legénységét.

De hallgassuk őt magát.

— Mindig tisztogatni, rendezni! Ezt hallom naphosszant az asszonyomtól. S mind ez miért? Talán, hogy a kisasszony jegyese megérkezik. No bizony! eljön, itt lesz. — En is voltam lánynezőben; de ott ugyan még a macskát sem kergették ki. — Szegény embert így fárasztani? Ez már sok, ezt ki nem állom.

Most is zsémbelődik az öreg, s tán szabad folyást enged ebbeli élvezetének, ha a mellék-szobából erős csengetés nem zavarja beszédét.

— Jól van jó! csak rázzad! Majd leromlik s másat kell venni, — felelt vissza ömágának a vén dörmögő.

Erre ismét egy erős csengetés, s utána belép maga a csengető, a ház asszonya. Ismerkedünk meg vele. Negyven év körüli magas, megnyerő arcú, nagyuri delnő, ki még csak tíz év előtt is, — már ugyan kinyilt — de kapós virág lehetett a férfi világ előtt; szabályos, inkább hosszars arcán a kissé most már megvastagodott szemöldei két éjsötét szemének csillogása a szenvedélyes nőkre emlékeztet. Lehajló nagyuri, kissé vastag orra, az eléggé szabályos száj, mely csak nem mindég gunyos mosolyra áll készen; a szemszögletén levő egy néhány eltűnő ráncz leginkább jellemzik arcát. Kora daczára még mindig feltűnően karcsu természet fekete selyem ruhája előnyére tünteti elő.

Pár lépést tesz miközben oldalt a nagy álló tükörben szemléli magát. — Aztán busszusan fordul Mihályhoz, ki az ily váratlan meglepetés következtében előre sejt, hogy most vajmi kevés jut számára a dicsértetből.

— Hallotta, hogy csengettem?

— Igenis nagyságos asszonyom; ép e pillana...

— Elég! — vágott a megszepezt Mihály szavába Prónayné, — ha meg nem javítja magát, elküldöm! Érti? Most pedig mehet dolgára Mihály, mialatt az özvegy kegyeskedett helyet foglalni, válvonogatva ment kifelé, meg nem állhatva, hogy ne monologizáljon.

— Elcsap? No bizony. Gombház! Ha lezakad lesz más!

Prónayné szép kezére fektetve hajfonatos tejét, gondolkozni látszik.

Elgondolja, hogy vagyona jövedelméből, mely férje halála óta egyre csökken, ma-holnap nem lesz képes kiadásait fedezni; s akkor? Be áll rá nézve azon elviselhetetlen állapot, hogy eddigi szerepléséhez méltóan nem jelenhet meg a világban: szóval, elkell hagyni azt a kört, a melyben gyermek korától fogva élt, mozgott. Le kell mondani kényelemről, urias szokásairól: eladni fogatát, elbocsátani szolgálait. — Mindez azonban megjárna, ha nem tudná, mint fogják elhagyni barátait, mint fognak szánakozni rajta. Oh ez elviselhetetlen lenne. Mindent inkább, mint ezt! — S most, midőn alkalom kínálkozik hogy minden úgy maradjon, amint van: szóval egy gazdag vő megóvja mind ettől, akkor szokatlan fénytől csillogó szemekkel áll föl, s alig hallhatóan suttogja:

— Ugyvan! Andor nejevé kell lenni!

Ime egy rövidke mondat, — egy ember életre határozó. Hej az a »kell« nagy szó. Az ellen nincs menekvés.

Minők is az anyák? Ez is bölcsen elhatározza, hogy lánya, a család egyetlen virága, Andor nejevé lesz. — Egy Andoré, a ki gazdag.

Az, hogy szeretni fogja-e lánya azt az Andort, az már nem jön számításba.

Vajjon boldog lesz-e? szeretni fogja-e férje? az mellékes dolog.

Pedig ez az anya nem oly önző, mint gondolná az emder; azt hiszi, hogy fiatal szívnek is az a boldogság, hogy fényes körben csillogjon.

A szeretet, a férj és nő közti aczél kapocs, mely egyedüli véd minden szenvedés s kísértés között, az nem jön tekintetbe. — De nem csoda Prónayné s férje szerették egymást.

Ő nem ismeri, mi a házasság kölcsönös szeretett nélkül; mi a nő vagy férfi bizalom nélkül. Nem is képzei, hogy az ily párnál egyik a másik előtt csak túrt személy.

Mi pedig, míg Prónayné a mód felett gondolkodik, hogy lányát, Margitot — most már másod ízben előkészítse; igyekezzünk megtudni, ki az a Andor.

(Folyt köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

A nagyváradipiaczon 1905. július 25-ik és 25-ik napján tartott vásárban eladott természetek és élelmi szereknek árjegyzéke:

Tiszta buza 15:50 15:30 15:10 Kétszeres buza 13.— 12:80 12:60 Rozs 12.— 11:80. 11:60 Árpá 11:20 11.— 10:60 Zab 12:80 12:60 12:40 Tengeri 16:40 16:20 16.— Borsó 40.— Lencse 44.— Bab 28.— Köleskása 28.— Burgonya 4.— 100 kiló lángliszt 26:60 Zsemlyeliszt 26.— Fehérkenyérliszt 25:80 Barnakenyérliszt 22:50. Széna fuvarral 5:20 Szalma fuvarral 2:40. Szózott szalonna 166.— Zsup-szalma —18. A'om-szalma —12. 1 köbméter bükkfa 6.— Tölgyfa 5:60. Cserfa 6:50. 1 kiló marhabus I. o. 1:12, 1 kiló marhabus II. o. 1:04, 1 kiló marhabus III. o. —96. 1 liter ó-bor 1.—, 1 liter új-bor 80.— liter pálinka —72, 1 liter szilvapálinka 1:60, 1 liter szesz 2.— 1 mm. kőszó 21:80. 1 mm. nyers faggyu 50.— 1 mm. olvaszt. faggyu 70.— 1 mm. szappan 50.— 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju 1 —. h. tr. ó-bor 64.— 1 hltr. ujbór 40.— 1 mm. mész 1:80. 1 mm. kemény faszén 3:20. 1 mm. puha faszén 3.— 1 hltr. kendermag 30.— 1 hltr. köles —. 1 hltr. repce —. 1 hltr. dió 40.— 1 hltr. mogyoró —. 1 hltr. aszalt szilva 44.— 1 kg. savanyu káposzta 32.— 1 kg. szalonna nyers 1:60. 1 kg. sertésbús 1:44. 1 kg. vereshagyma —28. 1 kg. foghagyma —38. 1 kg. bors 4:60. 1 kg. paprika 6:60. 1 kg. barna kenyér —22. 1 liter kőolaj —44.

Forgalmi kimutatás 1905. jul. 25-én

Tiszta buza körülbelül 300 hltr. Kétszeres buza. 100 hltr. Rozs 120 hltr. Árpá 100 hltr. Zab 80 tr. Tengeri 60 hltr. Burgonya 70 hltr.

Lábasjészagok: Hizott sertés mintegy 70 drb. Félhizott 80 drb. 2 évestől feljebb 170 drb 1 évestől 2 évesig 230 drb. Süldő 235 drb. Malacz 275 drb. Vágó marha 260 drb. Jármos ökör 700. drb. Fejős tehén 350 drb. Borju 400 drb. Bivaly 23 drb. Juh és keeske 160 drb. Ló 807 darab.

Marha ártáblázat 1905. évi jul. 25-én

1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—740 korona. 1 pár II-od rendű jármos ökör 520—600 korona. 1 pár II-ad rendű jármos ökör 350—500 korona. 1 drb fejős tehén 160—370 kor., 1 drb vágó ökör 170—320 kor. 1 dro. vágó tehén 160—300 ökör 1 drb veres burju 30—50 kor. 1 drb. fél éves borju 50—80 kor., 1 drb egy éves borju 60—130 kor., 1 drb két éves borju 70—210 korona. 1 drb hizott sertés 128—140 bor., pár fél éves sertés 36—48 kor., 1 pár egy sertés 72—90 kor., 1 pár két éves sertés 100—150 korona. 1 drb. igás ló 160—320 korona. 1 pár ökörbőr 44—50 kor., 1 pár tehénbőr 32—40 kor. 1 pár borjubőr 10—20 kor., 1 pár lóbőr 10—20, korona.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, jul. 25.

Buza okt.	—	—	—	15.90
Rozs okt.-re	—	—	—	16.40
Tengeri julius 1906.	—	—	—	16.08
Zab ápr.-ra	—	—	—	15.24
Repce aug.-ra	—	—	—	23.50

Értéktözsde.

Budapest, jul. 25.

Osztrákhitelrészvény	—	—	—	512.94
Magyar hitelrészvény	—	—	—	806.50
Leszámitoló bank	—	—	—	464.50
Rimamurányi	—	—	—	514.—
Osztrák-m. államasuti részvény	—	—	—	649.—
Közuti vasut	—	—	—	569.50
Városi villam. s vasut	—	—	—	2450.—

Hivatalos árfoly amok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 jul. 25-én

Magyar aranyjárdék 4%	—	—	—	116.20
Magyar koronajárdék 4%	—	—	—	96.45
Magyar koronajárdék 3 1/2%	—	—	—	87.50
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	—	—	—	69.20
Horváth-szlavon földterhermentesítési kötvény	—	—	—	97.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölcsön	—	—	—	218.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölcsön	—	—	—	166.—
Osztrák járdék papirban	—	—	—	100.15

Osztrák járadék ezüstben	— — —	100.65
Osztrák járadék aranyban	— — —	119.—
Osztrák korona járadék	— — —	100.15
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	— — —	16.35
Magyar hitelbank részvény	— — —	779.28
Osztrák hitelbank intézeti részvény	— — —	660.25
Osztrák-magyar államvasúti részvény	— — —	664.25
20 frankos aranz (Napolendor)	— — —	19.09

Német birodalmi márka	— — — — —	117.3B
London vista	— — — — —	240.13
Páris vista	— — — — —	95.50
20 márkás arany	— — — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Vezérszó: Minden darab szappan a Schicht névvel tisztá és ment káros alkatrészeketől.

Jótállás: 25.000 koronát fizet Schicht György cég Auszsigban bárkinek, aki bebizonyítja, hogy szappana a »Schicht« névvel, valamely káros keveréket tartalmaz.

SCHICHT-szappan!

(„Szarvas“ vagy „kúlcis“ szappant)

Megtakarít pénzt, időt és fáradságot.
A ruhát kiméli és megóvja. 1227. b.

Mindennemű ruha és mosási módszer részére a legjobb és legolcsóbb. Hőfehér ruhát ad. A színeket emeli, fénylővé és világossá teszi.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden darab szappan »Schicht« névvel és a »Szarvas« vagy a »kúlcis« védjeggyel legyen ellátva.

Tisztításhoz csak

Globus
tisztító kivonatot

Legjobb tisztítószer világon

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza
NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején.

Tekintettel a szezon végére, minden raktáron levő áruk, melyek gyönyörű nagy mennyiségben vannak felhalmozva, a már ösmert olcsó áraknál is sokkal olcsóbban lesznek eladva.

Kérem erre figyelemmel lenni a szükséges beszerzésnél.

HIRDETÉSEK

jutányos árban felvételnek a

„TISZÁNTÚL“

kiadóhivatalában.

Csak 6 napig.

Circus Sidoli Cäsar.

200 személy. 123 ló.
A Nagypiacz-téren.
Ma szerdán, július 26-án este 8 órakor.
HIGH-LIFE EVENING
(Gala-estély.)

Sidoli Cäsar tisztelet-estélye
Az idény legszebb estélye.

Sidoli Cäsar igazgató ötszörös fellépte az ismeretes és egyedül álló eredeti MONSTRE idomítá-ával.

Elővezetve 50 mén egyenként és csoportosan.

Uj! Itt először Uj!
M O T H O - P H O S O
Gép? Ember? Baba?
A huszadik század legújabb ujdonsága.

La Bella Ada sodronykötélművésznő.
Naponta nagy tetszésnek örvend
A fehér lovas.
La chevalier blanc.

Uj! Itt először
TROUPE MONTALCINI
1 hölgy, 4 ur, eredeti mutatványokkal!
Egy jelenet a Chambre separée-ben.
A legjobb ezen nemben.

Fényes jelmezek! Fényes szerszámok!
Fényes felszerelések! Fényes kivilágítás!

A műsor 18 számot tartalmaz.

Jegyek előre válthatók Lőrincz Mór diszmű üzletében Bemer tér (Kishid-fő)

Helyárak: Páholy ülés 3 kor. 50 fill. — Zártszék (számozott) 2 kor. 50 fill. — I. hely 1 kor. 60 fill. — II. hely 1 kor. 20 fill. — Karzat 60 fill. — Gyermekek 10 éven alul, katonák őrmestertől lefelé I. helyen 1. kor, II. helyen 60 fill, karzaton 40 fillért fizetnek.

Holnap, csütörtökön, július hó 27-én este 8 órakor, első nagy
Parforce-előadás
villám-műsorral.
30 számból álló műsor.

A n. é. közönségnek alkalma van ezen estén annyit látni, mint más két előadáson.

Üzletnagyoobbítás miatt

az összes raktáron levő divatkelmék, francia delain és batisztok, zefirek, kartonok női és férfi fehéreneműek, diszek és bélésárúk stb. az eddigi igazán olcsó árainnál még **olcsóbban** árusítom el. Már 20 kor. vásárlásnál még árengedmények.

Klein Menyhért

Szt.-László-tér Holdas-templom mellett.

Kinek főelve, hogy áruai a divatnak minden tekintetben, de első sorban a czélszerűségnek feleljen meg.

Biharmegye élesdi járás főszolgabírájától.

615—1905. sz.

Pályázati hirdetmény.

Biharmegye élesdi járáshoz tartozó Örvénd, Mezőtelki és Czigányfalva községekből álló, lemondás folytán üresedésbe jött örvéendi körjegyzői állásra pályázatot hirdetek és mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják felhívom, hogy az 1883. évi I., illetve 1900. évi XX. t-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és ercskölcsi előéletüket is igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 14-ik napjának délutáni 4 órájáig annyiával is inkább adják be, mivel később érkező kérvényeket nem fogok figyelembe venni.

A választást Örvénd községben, a körjegyzői irodánál, folyó évi augusztus hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor fogom megtartani.

A körjegyző állás javadalmazásra következő:

1. Törzsfizetés 1600 korona.
2. Örvénden, a körszékhelyén természetbeni lakás, melléképületekkel 472 □ öl kiterjedésű udvarral és 1369 □ öl kiterjedésű kerttel.
3. Magánmunkálatokért szabályrendelet szerint szedhető díjak.

Megjegyeztetik, hogy a törzsfizetésben az állami kiegészítésen kívül bennfoglalatik a szervezeti szabályrendeletek szerint a körhöz tartozó községek által természetben kiszolgáltató illetmények és a községektől haszonélvezett földek és legeltetési jog pénzbeli értéke is.

Élesd, 1905. július hó 20.

Bérczy Imre,

1251.

főszolgabíró.

A közönség becses figyelmébe!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

Szent László-

Püspök-fürdőben

ma, szerdán, július 26-án tánczvizgalommal egybekötött

Anna-bál

tartatik, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja

Belépti-díj nincs.

Kernáts János,

bé r l ő.

HIRDETMEYNY.

A »*Biharmegyei takarékpénztár*» 1905. január hó 18-án tartott rendes közgyűlésének határoza értelmében a takarékpénztár jelenleg forgalomban levő 200 korona névértékű részvényei bevonatnak és *mai naptól kezdve*

600 kor. névértékű részvényekre

kicséréltetnek; és pedig: minden 3 régi részvény, illetőleg 2 régi részvény és 1 új részvényre vonatkozó teljesen befizetett ideiglenes elismervény, végül 6 átvételi jog gyakorlatát tanúsító igazolvány ellenében *1 drb. új 600 korona névértékű részvény adatik ki.* Nagyvárád 1905. június hó 5-én.

Biharmegyei Takarékpénztár

igazgatósága.

Homlokzat-festék.

Szárazvámi kréta-, mész-, és kőipar **A Hydrochromin** viharálló és részvénytársaság Szárazvám, Sopronm. tüzbiztos **hidegviz-festék.**

A Hydrochromin száraz por, amely *csak vízzel, minden egyéb toldalék nélkül* vegyítve, már is festésre kész. Alkalmazása tehát bárki részére az elképzelhető legegyszerűbb.

A Hydrochrominnal való máz bármely szilárd alapon, tart és beváll, így mész-, gipsz- és cement-vakolaton, fán, vason s egyéb fémeken, üvegen, porcellánon, agyagedényeken és cementárúkon valamint vásznon és jután is. Továbbá *szagtalan*, egy óra alatt megszárad és *már 2—3 nap után mosható*; zománcszerűen sima, kemény és ruganyos lesz, vonalozható, mintázható, befesthető, viasszal beereszthető és kefélhető; nem szakad, nem reped, gázok nem támadják meg, idő múltán a nedvességtől sem puhul meg *esőnek, zivataros időjárásnak ellenáll*, likaesos s ennél fogva *nem gátolja a falakban levő nedvesség elpárolgását* miként pl. az olaj- vagy pedig a kenec-máz; végül tüzbiztos és vasnál használva a rozsdá ellen kitűnő óvszer.

A Hydrochromin teljesen pótolja az olajfestéket összehasonlíthatatlanul olcsóbb, az enyvfestéknél alig magasabb ár mellett. A mész vagy enyvfesték valamivel csekélyebb költségét azonban bőségesen föléri a Hydrochromin festés számtalan előnye: mint annak szagtalan, moshatósága, szépsége és tartóssága, nem utolsó sorban pedig az elkészítés egyszerűsége és gyorsasága.

A Hydrochromint fehér valamint a legkülönbözőbb színekben is szállítjuk. Fehér »Hydrochromin« föld festékekkel és ultramarinnal tetszés szerint színezhető. A keverendő festék 10 százaléknál nagyobb mennyiségű ne legyen.

Szintáblázatot kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

1240

Egyedüli raktár Bihar- és Szilágy megye részére

BERKES BERTALAN

festékkereskedése Nagyvárád, Zöldfa- és Fő-utca.